

GONIEC KRAKOWSKI

Ceny zasadnicze ogłoszeń: Za wiersz o wysokości 1 mm i 22 mm szerokości (1 szpalta) po 38 groszy, „marginesowe” po złotych 3.— za 1 milimetr w jednej szpalcie (szerokość szpalty 45 milimetrów). Adres: „Goniec Krakowski, Kraków, Wielopole 1, tel. 22061.

Rok VI.

Nr. 158.

Kraków, niedziela 9/poniedziałek 10 lipca 1944

Nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie przy dołączeniu porta zwrotnego. Prenumerata miesięczna 6.— zł, z odnośnikiem do domu 6.50 zł. W Rzeszy z dopłatą porta 7.50 zł. W Gen. Gub. tylko prenumerata przez urzędy pocztowe. Konto czekowe: Warszawa 658.

Inwazja w cyfrach.

Bilans strat alianckich w pierwszych czterech tygodniach.

Berlin, 8 lipca. Od chwili, kiedy miesiąc temu rozpoczęła się inwazja, straciły wojska alianckie 1122 czołgi podczas walk w Normandji.

W liczbie tej nie mieszczą się liczne inne czołgi, które uległy ciężkiemu uszkodzeniu w toku akcji bojowych. Straconych zostało dalszych 900 czołgów alianckich, które znajdowały się na pokładzie statków zatopionych i utonęły wraz z niemi podczas transportu z Anglii na front inwazyjny pod wpływem ognia niemieckich baterii przybrzeżnych, działalności lotnictwa niemieckiego oraz niemieckiej marynarki wojennej. Stąd też liczbę czołgów, niezdatnych już do użycia w akcji bojowej po stronie alianckiej, ocenić należy na co najmniej 2200 w pierwszych czterech tygodniach inwazji.

Ponadto alianci stracili okragło 1900 samolotów.

Z tej liczby jednostki lotnictwa niemieckiego straciły 1454 samoloty, podczas gdy 260 uległo zniszczeniu pod wpływem działań formacji piechoty niemieckiej. Reszta zaś unieszkodliwiona została przez jednostki niemieckiej marynarki wojennej. Ponad połowa straconych tych samolotów alianckich były to bombowce czteromotorowe.

Tem samym wojska inwazyjne straciły okragło 12.000 ludzi z pośród wysoce wykwalifikowanego personelu lotniczego.

Do tych strat, poniesionych przez aliantów, dodać jeszcze należy niesłychanie wysoką liczbę zniszczonych szybowców transportowych.

Jednostki niemieckiej marynarki wojennej i lotnictwa niemieckiego w czasie operacji przeciwko frontowi inwazyjnemu, zniszczyły 36 okrętów wojennych rozmaitych typów, ponadto 52 statki transportowe i desantowe z ogólną pojemnością prawie 270.000 ton, oraz kilkaset jednostek małych, przeznaczonych do lądowania.

Uszkodzone 47 okrętów wojennych i 69 parowców transportowych z pojemnością ogólną 350.000 ton.

Główny ciężar walk spoczywa wyłącznie na amerykańskich wojskach, które zaatakowały na szerokim froncie niemiecką pozycję ryglową między Carentan i zachodnim wybrzeżem Normandji. Po obu stronach szosy wiodącej z Carentan w kierunku południowo zachodnim rzucono do walki szczególnie silne formacje piechoty i czołgów. Akcje te wspierane były nieustannie natłami alianckich samolotów bojowych i bliskiego wsparcia. Walki trwały przez całą noc z ewakuacją na piątek i po krótkiej przerwie odzyski znowu w piątek przedpołudniem z wielką zacietością.

Niemieckie formacje spadochronowe odbiły wielkie części obszaru leśnego, położonego w tej okolicy i zdobyły szturmem pewną ważną pozycję na wzgórzach. Tem samym unieszkodliwiono usiłowany przełom amerykańskich wojsk przez linie niemieckie. — Również węzły punkt gościńców la Hays — de Puł znalazł się znowu w posiadaniu niemieckim.

Na angielskim froncie inwazyjnym nie

Min. Funk krytykuje alianckie plany walutowe.

Berlin, 8 lipca. Minister Rzeszy Funk w przemówieniu, wygłoszonym wobec przedstawicieli naukowych sfer gospodarczych oraz ekspertów gospodarczych Rzeszy i krajów sprzymierzonych i zaprzysiężonych, wypowiedział się na temat anglo-amerykańskiego planu waluty światowej, opartego na idei jakiegoś międzynarodowego mechanizmu walutowego, rozbudowanego na naturalnych siłach i potrzebach narodów.

Minister Funk oświadczył, że system i aparatura anglo-amerykańskich planów walutowych mają rzekomo doprowadzić znowu do porządku bilanse płatnicze różnych krajów, o ile zostały wyrażone z równowagi. Natomiast, jak stwierdził mówca, jedyna godna zalecenia jest inna droga, polegająca na staraniach uniknięcia zaburzeń w bilansach płatniczych, a to za pomocą rozsądnego ustroju gospodarczego. Wysłunięty przez stronę niemiecką cel, polegający na tym, że wszystkie narody Europy powinny w pełni rozwinąć i wyczerpać stojące do swej dyspozycji możliwości produkcyjne, jest jedyną drogą, celem ochrony kontynentu przed klęską bezrobocia.

odbyły się żadne działania wojenne. Zauważono, że w okolicy Caen wyłoniły się liczne nowe angielskie formacje. Ta niezwykła koncentracja wojsk wskazuje na to, że Anglicy zamierzają podjąć w najbliższej przyszłości koncentryczny atak na miasto Caen.

Jak w Trzydziestoletniej wojnie.

Barcelona, 8 lipca. Radiostacja w Algierze przesłała sprawozdanie z Rzymu, w którym dzisiejsze życie na ulicach Rzymu porównane jest z życiem obozowem z czasów wojny 30-letniej.

Restauracje przepelnione żołnierzami w rozmaitych pstrokatach mundurach. Towarzyszą im kobiety o mniej lub więcej wątpliwej konducie. Na ulicach zaś rozbrzmiewają się piosenki w wszystkich możliwych językach.

Londyn czekają jeszcze ciężkie chwile.

Opinia angielska i „V 1”.

(tp) Sztokholm, 8 lipca. Po mowie Churchilla stało się obecnie wiadomem, pismo m. in. londyński sprawozdawca dziennika „Nya Dagligt Allehanda”, że z ofensywy robotów niema żartów. „Z tego powodu obecne lato, jakie zaczyna panować w tej stolicy światowej, nie jest wcale wesołe, ani przyjemne”, pisze dosłownie korespondent, „śmierć czyha na każdym kroku”. Wiele czynników uważa ten „nowy piorun” za jeszcze gorszy, niż pierwszy z roku 1940/41. Wówczas bowiem godziny ataków ograniczały się do wieczorów i nocy, natomiast w dzień można się było czuć dość bezpiecznie. Natomiast teraz ludność żyje w stałej niepewności.

Na łamach codziennej prasy londyńskiej prawie że wyłącznie ukazują się tylko artykuły, które w jakikolwiek sposób odnoszą się do nowej broni niemieckiej. Tak np. ilustruje dziennik „Daily Mail” kłopoty kandydatów do egzaminów w Anglii południowej. Niesłychanie trudno jest im skoncentrować się myślami do jakiegokolwiek pracy egzaminowej, gdyż stale wiszą nad nimi groza pocisków „V 1”. Nie rzadko spóźniają się oni wogóle na egzaminy, ponieważ w drodze pędzą się przed nimi przeszkody, spowodowane przez „V 1”, a nawet zdarza się, że mieszkania ich rozpadają się w gruzy. Egzaminy odbywają się w lokalach, których ściany uodpornione są przeciwko naciskowi powietrza, mimo to

Na północnym odcinku frontu wschodniego: Poniższy z łodzi powstały w przeciągu 2 godzin.

myśl nie zaznaje spokoju z powodu ustawicznych alarmów. Gdy słyzy się grzmot przelatującej „V 1”, mimowoli trzeba pochylać głowę.

W pewnym liście, który nadszedł z miejscowości, położonej na wybrzeżu południowym Anglii, czytamy: „Po wszelkich doświadczeniach praktycznych, jakie zebrałem odnośnie do nowej broni, nie jestem już wcale ciekawy dowiedzieć się, jakie z jej przyczyny ponosimy straty”.

Korespondenci londyńskiej prasy sztokholmskiej podają dalsze szczegóły o działaniu nowej broni niemieckiej, szczególnie w stolicy brytyjskiej. I tak londyński korespondent „Dagens Nyheter” pisze, że zarządzenia brytyjskiej cenzury dotyczącej uniemożliwiają obiektywne przedstawienia skutków „V 1” na terenie Londynu. Cywilna ludność Londynu przygotowuje się ponownie na ciężkie dni i stara się dostosować do nowej sytuacji, wywożąc kobiety, dzieci i starców. Liczba dobrowolnie ewakuujących się będzie prawdopodobnie stosunkowo wielka, a również wzrośnie skutkiem otwarcia nowych schronów skłonność Londyńczyków do spędzania nocy w schronach. Jasnym jest, że dotychczasowe poczynania angielskie — a mianowicie artyleria przeciwlotnicza, bombardowanie baz we Francji — są tylko środkami tymczasowymi.

Krew i łzy — pokój Stalina.

Dziennik amerykański o planach Moskwy.

Genewa, 8 lipca. Dziennik amerykański „San Francisco Examiner” wyraża obawę, że ideały amerykańskie padają ofiarą oportunistycznej polityki i że przy pomocy elastycznej swej dyplomacji podkryje Stalin Europie taki pokój, który nacechowany będzie niedwuznacznie charakterem sowieckim.

Autor tego artykułu pisze, że Stalin wziął w swe ręce inicjatywę celem ukształtowania pokoju w Europie według wzoru sowieckiego. Zabiega on o to, aby wydrzeć inicjatywę z rąk Roosevelta i Churchilla. Oświadczenie Roosevelta, na podstawie którego wydano ma być w ręce Sowietów trzecia część floty włoskiej, zdemaskowało jedną z tych koncepcji, jakie przyznał Roosevelt Stalinowi w Teheranie.

Co natomiast uzyskali alianci w Teheranie od Rosji Sowieckiej? Przyczożyć należy choćby fakt, że Waszyngton i Londyn niesłychanie daleko mają drogę do osiągnięcia zgody w kwestii przyszłości Palestyny lub też Indji. Stalin ze swej strony stanął na stanowisku, że pokój z Finlandją, włączenie państw bałtyckich do Unji Sowieckiej, oraz włączenie wielkich połaci Polski do „wewnętrznych spraw Moskwy”.

Jakkolwiek czasu swego Anglia rozpoczęła ostentacyjnie wojnę z powodu Polski, to jednak Churchill publicznie już zadokumentował sympatję swą dla ataku sowieckiego, skierowanego przeciwko Polsce, i dla pre-

tenzji sowieckich, domagających się szerokiej strefy obszaru polskiego.

Artykuł dziennika amerykańskiego kończy się stwierdzeniem, że Unja Sowiecka zdążyła do zawarcia pokoju, mającego na celu utworzenie takiej Europy, która byłaby opartą na Unji Sowieckiej.

Sztokholm, 8 lipca. Minister spraw zagranicznych Hull oświadczył — jak donosi brytyjska służba informacyjna z Waszyngtonu — we czwartek na konferencji prasowej, że konferencja czterech mocarstw w sprawie utworzenia organizacji dla zabezpieczenia pokoju po wojnie, opóźniona jest wskutek tego, że rząd sowiecki dotychczas nie zajął stanowiska wobec tej inicjatywy Stanów Zjednoczonych.

Berlin o trudnościach Czangkajszecka.

Berlin, 8 lipca. W berlińskich kołach politycznych podkreślają oświadczenie marszałka Czangkajszecka, w którym zaznacza on, że przyszłość Czungkingu zależy obecnie od jakiegoś szybkiego sukcesu aliantów w Europie.

Z tych słów, jak oświadcza się w związku z tem w Berlinie, przebija silna rezygnacja. Czangkajszeck przestał być podmiotem, natomiast sam czyni się przedmiotem rozstrzygnięć wojskowych w Europie.

Linja demarkacyjna serc.

(*) Kraków, 8 lipca. Któż z nas życzyłby sobie naprawę, aby powstała Polska sowiecka? Każde głosowanie na ten ważny temat, dałoby zdecydowaną negatywną odpowiedź całego polskiego narodu. Inteligent tak samo by głosował przeciwko temu, jak robotnik lub chłop. A głosy potwierdzające nie grałyby większej roli. Ci nieliczni bowiem, którzy z powodu jakiegoś umysłowego kompleksu albo też z niezdecydowania życzyłby sobie Polski z łaski Kremła, należą albo do głupich, a w najlepszym razie marzycielskich fantastów, albo są poprostu wydrwigroszami, którym nie zależy bynajmniej na istnieniu własnego narodu; są to ludzie, którzy w najlepszym wypadku chcą doprowadzić do tego, aby pewna ideologia odniosła zwycięstwo w ich wyobrażeniu, a nie w praktyce, zwycięstwo, które przyniosłoby ze sobą zniszczenie wszystkiego co polskie. Ideały, którym hołdujemy, ideały chrześcijaństwa istniejącego od prawie 2000 lat, zniknęłyby bez śladu, a na ich miejscu powstałyby wątpliwej wartości bożki.

Nie, tego nie chce nikt z nas! A przede wszystkim nie chce tego miliony ludzi, którzy poznali bolszewizm z własnego doświadczenia. Okupacja ziemi galicyjskiej przez Sowiety pozostała w świeżym wspomnieniu, nie zapomniano też co potem nastąpiło. Jedynie kilku naiwnych ludzi albo też zupełnych marzycieli wierzy w przemianę systemu bolszewickiego w system demokratyczny.

W obecnej fazie wojny uwypukliło się drastycznie dążenie Sowietów na zachód. Nie tęsknota za kulturą europejską spowodowała ten pęd, lecz nienasycony głód władzy, idea rewolucji światowej. Krótko mówiąc ukrywa się za bolszewizmem dobrze znany, stary imperjalizm Moskwy. Przeżyliśmy to już raz w roku 1920, kiedy zrewolucjonizowanie olbrzymiego państwa rosyjskiego było w pełnym biegu i dążyło do punktu kulminacyjnego. Czerwona fala zatrzymała się w końcu na tamie silnego postanowienia. Cud „Cud nad Wisłą”, wielokrotnie opisywany, uratował nas w ostatniej chwili przed katastrofą, przed zniszczeniem. Kto stanął wtedy z pomocą u naszego boku? Czy Anglicy? Czy Francuzi? Czy Amerykanie? Pozostawiono nas samych, a gdybyśmy byli ulegli, podzieliłibyśmy straszny los innych narodów ZSRR. Nieszczęście to zostało nam zaoszczędzone.

A obecnie? Czy mamy teraz, kiedy niebezpieczeństwo jest sto razy większe, rozumować inaczej? Czyżby wczorajszy nieprzyjaciel miałby się zamienić w przyjaciela? Również w czasie panującego pokoju strzegłszy się przed „sfinkssem wschodu” — znającą podstępna chorobę i zabezpieczaliśmy się przed zarazeniem.

W międzyczasie nie jedno zmieniło się gruntownie, o czym nie można bynajmniej wątpić. Wojna przeszła naprzód nad nami, zadając nam rany, które nieraz były bardzo piekące. Sympatja i antypatja grają u nas sporą rolę, musimy jednak się wystrzeżać słuchania jedynie głosu naszych uczuć tam, gdzie musi rozstrzygać wyłącznie rozum. Miłość czyni ślepym bezwzględnie, czyni to jednak również uprzedzenie. Sympatje i antypatje nie mogą zabierać przy rozważaniu poważnych spraw głosu. Gdyby się to stało, to szkoda wyrządzona nam byłaby większa, jak dla naszych sąsiadów.

Cały świat, a przede wszystkim Europa, poznała w tej wojnie demoniczną siłę zmilitaryzowanego bolszewizmu. Po drugiej stronie frontu przyznaje się, iż nikomu innemu — poza niemiecką armją — nie udało się przeciwstawić się tak gwałtownemu naciskowi i stawianiu tak gwałtownego oporu. Jeszcze znajdują się ważne i zdolne do walki bastiony i istnieją miliony mężczyzn, którzy waleń z swych ciał wstrzymują czerwoną zalew.

Gdzie stoimy w tej najważniejszej chwili wojny? Obserwujemy trwożliwie szanse tej wojny, po tej i tamtej stronie, odając się nieraz cichemu zmartwieniu. To nie wystarczy! Serca nasz wszystkich biły i biją dla utrzymania naszej własnej kultury, będącej częścią nie małą ogólnie-europejskiej kultury. W takiej chwili musimy zmobilizować nasze ser-

Londyn z lotu ptaka.

(B) Marzeniem Anglików było, by z Londynu stworzyć metropolię świata. Tu w centrum imperium brytyjskiego założono szereg banków, fabryk i przedsiębiorstw, tu sjeżdżał się ze wszystkich stron świata ludźle, by czerpać z wspaniałego strumienia pieniądza i złota, przelewającego się przez City. Mimo to miasto nad Tamizą nie zdołało dostrzec kroku Nowemu Jorkowi, którego amerykańskie tempo rozbudowy było jeszcze szybsze.

Dzisiaj Londyn liczy 8,200,000 mieszkańców. Jest to cyfra odpowiadająca liczbie mieszkańców Holandji lub jednej piątej części Anglików, zamieszkujących wyspę. Mieszkają oni na obszarze 300 km kw., stanowiących urzędowo uśrednioną powierzchnię miasta. Statystyka z roku 1935 wykazała, że w wielkim Londynie miało siedzibę 48 proc. angielskich fabryk maszyn, 28 proc. fabryk samochodów, 34 proc. fabryk samolotów, 48 proc. fabryk chemicznych, 40 proc. fabryk mydła, 57 proc. fabryk mebli, 40 proc. fabryk konserw i 72 proc. fabryk, wyrabiających precyzyjne instrumenty. Przemysł londyński zatrudniał w podanym roku 22,4 proc. robotników, zajętych we wszystkich przedsiębiorstwach angielskich.

Centrum Londynu stanowi znana City o powierzchni 270 ha.

Jest to niejako serce miasta-olbrzyma, w którym krzyżuje się dziesiątki ulic. Tu koncentruje się życie metropolii, stąd rozciąga się miasto we wszystkich kierunkach, tu też znajdują tysiączne

reszki prac i chleb. Stąd zaczyna się toczyć pieniądź, przebiegając setki przedmieść, miast i miasteczek oraz zamorskich kolonii. Po skończonym obiegu wraca on znów do City, by spojrzeć w skarbcach banku i wyczekać dalszych dyspozycji.

W środku City wznosi się gmach Banku Angielskiego, twierdza angielskich kół finansowych.

Każdy poważniejszy bankier angielski ma w pobliżu Banku swoją siedzibę. W ten sposób wytworzyła się tu z biegiem czasu dzielnica bankowa. Na jednej z ulic dzielnicy, mieści się np. 200 przedsiębiorstw bankowych.

Miljon ludzi przybywa codziennie do City. Z reszty tej przypada połowa na urzędników, pracowników umysłowych i fizycznych, resztę stanowią kupcy i handlarze. Wieczorem, bezpośrednio po zamknięciu sklepów, fala ludzka odpływa do innych dzielnic Londynu lub do okolicy, a City pustoszeje. Jedyne 12,000 ludzi przebywa stale w centrum miasta.

Niedaleko od centrum leży Tower, legendarny gród królewski i symbol angielskiej historii.

Od czasów pierwszych Normanów, był on rezydencją królów angielskich, twierdzą, skarbcem i równocześnie więzieniem. Wiele dziejowych wypadków związanych jest z tym gmachem.

Niedaleko stąd położona jest oficjalna rezydencja królów angielskich St. James Palace. W

pobliżu znajduje się również znana w całym świecie dzielnica rządowa Whitehall z ulicą Downingstreet, przy której od dwustu lat mieszka szefowie rządu angielskiego. Życie Anglii koncentruje się w znacznej mierze w Londynie. Świadczy o tym najlepiej statystyka z r. 1935, według której 45 proc. angielskiego handlu zewnętrznego szło przez stolicę. Miejscem przeladunkowym towarów wszelkiego rodzaju jest rolegaty port, biegnący od City 40 km w dół Tamizy. Obszary portu stanowi 10 wielkich doków, zajmujących powierzchnię 1680 ha, a połączone z sobą szynami kolejowymi o długości 500 km. Tu znajdują się też obszerne magazyny i składy, w których przed wojną przechowywano wino, rum, oliwę, towary kolonialne, mięso mrożone, owoce, tytoń, zboże itd. O rozmiarach portu świadczy najlepiej ruch okrętowy, wynoszący w ciągu roku 30,000 statków zamorskich i 25,000 statków przybrzeżnych.

Członek Izby Gmin Fletcher oświadczył przed kilkoma laty, że

Londyn jest za wielki i że na wypadek wojny stolica może się znaleźć w przykroć położeniu.

Wniósł on do Izby projekt ustawy, przewidujący nie tylko zahamowanie dalszego rozwoju metropolii, lecz także jej zmniejszenie przez przeniesienie dzielnic przemysłowych do dalszych okolic. Izba Gmin zlekceważyła wówczas po krótkiej dyskusji wniosek Fletchera. Angliki czuli się na wyspie zbyt bezpiecznie, by podzielać obawy przewidującego ziomka. Dzisiaj prorocztwa Fletchera spełniły się, a nowa broń niemiecka bez przerwy niszczy Londyn i jego okolicę, nęka mieszkańców i paraliżuje życie.

Walki na froncie włoskim.

Ze źródła dobrze poinformowanego dowiadujemy się o sytuacji „Telepress” następujących szczegółów o walkach na froncie włoskim:

Berlin, 8 lipca. Pomimo silnej liczebnej przewagi ewj w materjale i wojskach, nie osiągnęli alianci jeszcze wyników o wymiarach operacyjnych na froncie włoskim.

Dywizje niemieckie, walczące na froncie włoskim gniewolone były wprawdzie w niektórych miejscach zrezygnować z dalszego terenu i przemieścić swe pozycje o kilka kilometrów w kierunku północnym. Tem samym jednak nie utracano łączności na żadnym miejscu. Anglii i Amerykanie przy silnym wsparciu wykonali kilka bezskutecznych ataków w dwóch punktach ciężkości, z których jeden utworzył się na południe od miejscowości Arezzo. Wobec silnej straty, jaką ponieśli oni w ludziach, do czego dodać jeszcze należy 19 zniszczonych czołgów zrezygnowali narazie ze swych ataków, widocznie w zamiarze doprowadzenia rezerwy do linii frontowych. W obrębie wybrzeża Adriatyckiego trwały gwałtowne walki przez dzień i noc.

Krytyka europejskich planów aliantów.

Genewa, 8 lipca. Obecnie coraz jaśniej rysuje się konflikt, który stanie się logicznym następstwem ewentualnego zwycięstwa aliantów, pisze czasopismo angielskie „New Leader”.

Już po pierwszych tygodniach inwazji da się stwierdzić, że olbrzymie ofiary szero- kich mas narodu brytyjskiego były nadaremne. Panujące klasy w Anglii, a także w Stanach Zjednoczonych, pozostają mianowicie dalej u steru i zwalczają wszelki socjalizm. Gdyby Churchill oraz Roosevelt i klasy przez nich reprezentowane mogły przeformować swoje pomysły, wówczas, jak pisze „New Leader”, Europa zostałaby zorganizowana jako „państwo totalistyczne pod naczelnym dowództwem alianckim”. W takim wypadku śmierć tych wszystkich, którzy polegali od roku 1939, byłaby nadaremna. Każdy strzał okazałby się wówczas strzałem oddanym do robotników na świecie.

Polityka bezwarunkowej kapitulacji stanowi również część „tych krwawych planów wobec Europy”. Jeszcze nigdy imperjaliści świata aljanckiego, kończy czasopismo angielskie, nie uknuli „tak strasznego sprzysiężenia przeciwko Europie”.

Fiński komunikat wojenny.

Helsinki, 8 lipca. Fiński komunikat wojenny z dnia 7. lipca brzmi:

Na przesmyku Karelskim odparto w zatoce Viipuri ataki nieprzyjacielskie na kilka wysp. Wzniesiono pożar co najmniej na dwóch nieprzyjacielskich torpedowcach motorowych. Na zachód od jeziora Ihtantala nieprzyjacieli podjął ataki po gwałtownym przygotowaniu artyleryjskim. Udało mu się w kilku miejscach włamać w nasze linie. Po uporeczywej walce odrzucono go w toku przeciwdzierzenia na jego pozycje wyjściowe. W Ayraspaasie nieprzyjacieli po nieprzerwanych atakach, prowadzonych czołgami, zdołał nieco rozszerzyć miejsce swego włamania. Również wczoraj poniósł on wielkie straty. Zniszczono 4 czołgi. Nad Vuoksen nasze wojska udaremniły próbę przeprowadzenia się mniejszych sił na drugi brzeg.

Na północny zachód od jeziora Ladoga naciski nieprzyjacielski był najsilniejszy w rejonie na zachód od Salmi i w kierunku Kaesnaestekae. Nieprzyjacieli zyskał nieco na terenie. W niestannych walkach wojska nasze stawiając zwycięstwa, zadały mu poważne straty i zniszczyły najmniej 6 czołgów. Także na odcinku Saaemajjaervi nieprzyjacieli poniosł ciężkie straty. W kierunku Porajjaervi odparto słabszy atak na przesmyku między jeziorami.

Lotnictwo własne i niemieckie skutecznie bombardowało skupienia nieprzyjacielskich czołgów, artylerji, wojsk i okrętów. Stwierdzono liczne trafienia. Myśliwce fińskie i niemieckie oraz fińska i niemiecka artylerja przeciwlotnicza zestrzeliły łącznie 19 samolotów nieprzyjacielskich, z czego 6 na froncie wschodnim.

Sowieckie oszczerstwa pod adresem Hiszpanji.

Madryt, 8 lipca. Półoficjalne koła hiszpańskie zwracają na to uwagę, że dzienniki angielskie i amerykańskie opublikowały pewną depeszę agencji sowieckiej TASS. Depesza ta rozpowszechniała pogłoski, że w Hiszpanji fabrykuje się pewne określone części potrzebne dla konstrukcji „latającej bomby”.

Jak akcentują koła hiszpańskie, wiadomość ta jest do tego stopnia absurdalna, że trudno zrozumieć, aby ktoś mógł ją uważać za wiarogodną. Tego rodzaju pogłoskę rozpowszechniać są w stanie tylko takie czynniki, które kierują się uparciemi zamiarami rzucania nowych podejrzeń na Hiszpanję, aby w ten sposób zaatakować jej pozycję międzynarodową.

Pesymistyczne orędzie Czangkajszeka.

Sztokholm, 8 lipca. Czangkajszek oświadczył w swym już krótko wzmiankowanym orędziu w 7-ma rocznicę wojny Czungkingu przeciwko Japonji — jak donosi brytyjska służba informacyjna — m. in., że niema celu zatajać faktu, że nieprzyjacieli zrobił w czasie swej ofensywy na Chinę czungkińskie szybkie postępy i że sytuacja jest bardzo poważna. Walki się zaostrzają wśród trudniejszych jeszcze warunków.

Oparto wszystkie nieprzyjacielskie ataki w Normandji i we Włoszech.

Ataki w Normandji i we Włoszech.

Berlin, 8 lipca. Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z Głównego Kwatery Führera w dniu 7 lipca:

Na Normandzkim przyczółku desantowym punkt ciężkości walk znajdował się wczoraj znów na obszarze położonym na południowy zachód od Carentan aż po zachodnie wybrzeże półwyspu Cherbourg. Na nieprzejrzystym terenie, pokrytym lasem i zaroślami, dochodziło często do zaciętych walk wręcz, w toku których nasze wojska zdołały odeprzeć wszystkie ataki nieprzyjacielskie, wspierane silnymi atakami lotniczymi. Koło Le Plessis i na południe od Montgardon w przeciwdzierzeniu wyparto przeciwnika, który włamał się. Oczyszczenie terenu lasnego na wschód od La Haye du Puits z oddziałów nieprzyjacielskich, które tam wdary się, jest jeszcze w toku.

Na obszarze francuskim zlikwidowano w walce 157 terrorystów oraz brytyjski oddział sabotażowy, wysadzony na spadochronach.

Nad przyczółkiem desantowym i nad okupowanymi obszarami zachodnimi stracono 22 samoloty nieprzyjacielskie.

Środkami bojowymi marynarki wojennej zatopiono w rejonie morskim frontu inwazyjnego ponownie jeden krążownik, 3 kontrtorpedowce i 6 wylądowanych transportowców o łącznej pojemności 32,000 brt., zaś ciężko uszkodzono jeden dalszy krążownik. Na północ od zatoki Sekwany jednostki ubezpieczające zatopili ostatniej nocy ścigacz brytyjski wyposażony w artylerję i uszkodzili kilka innych. W rejonie morskim Brestu doszło w nocy na 8 lipca do potyczki między 4 niemieckimi statkami strażniczymi a czterema nieprzyjacielskimi kontrtorpedowcami. Na dwóch kontrtorpedowcach wzniesiono pożar. Jeden nasz statek zaginął po bohaterkiej walce. Część jego załogi uratowano.

Obszar Londynu znajduje się w dalszym ciągu pod ciężkim ogniem odwetowym.

We Włoszech nieprzyjacieli, wspierani licznymi czołgami, atakowali wczoraj prawie na całym froncie. Po uporeczywych walkach na wybrzeżu morza Liguryjskiego, pod Volterre, na północny zachód od Sienny, w

rejonie Arezzo, z obydwu stron Umberto oraz nad wybrzeżem Adriatyckim odparto przeciwnika z wyjątkiem nieznacznych lokalnych włamań i zadano mu wielkie straty. Nad wybrzeżem Adriatyckim walki są jeszcze w toku. Samoloty bliskiego wsparcia operujące nocą z dobrym skutkiem zaatakowały znów ostatniej nocy nieprzyjacielską żeglugę dowozową koło wybrzeża Adriatyckiego.

W walkach ubiegłych tygodni odznaczyła się szczególnie w walce lądowej brygada artylerji przeciwlotniczej pod dowództwem pułkownika Müllera.

Na południu frontu wschodniego nieprzyjacieli przeprowadził kilka bezskutecznych ataków pomiędzy górnym biegiem Dniestru a Kowlem. Na środkowym odcinku trwają ciężkie walki w dotychczasowych punktach ogniskowych wielkiej bitwy obronnej. Na przesmyku lądowym w rejonie Baranowicz powstrzymano na południe od miasta ataki nieprzyjacielskie wspierane czołgami. Także w rejonie na zachód od Mołodeczna toczą się zacięte walki. Na północ stamtąd nieprzyjacielskie grupy zaczepne posuwają się w kierunku Wilna. Na północny zachód od jeziora Narocz, gdzie załamały się liczne ataki sowieckie, wyróżniła się szczególnie bawarska 212 dywizja piechoty, pod dowództwem generała-majora Sanfusa.

Na północ i na północny zachód od Połocka bolszewicy prowadzili wczoraj tylko słabsze ataki, które załamały się przed naszymi pozycjami. Formacje lotnictwa bliskiego wsparcia skutecznie włączały się do walk lądowych i rozproszyły liczne kolumny nieprzyjacielskie. Ciężkie samoloty bojowe kontynuowały walkę z dowozem sowieckim podczas nocy, atakując z dobrym skutkiem dworce i linje kolejowe.

Bombowce północno-amerykańskie przeprowadziły wczoraj atak terrorystyczny na miasto Kiel.

W nocy pojedyncze samoloty brytyjskie zrzucały bomby w rejonie nadreńsko-wesfalskim. Poza tem słaba formacja bombowców nieprzyjacielskich zaatakowała obszar Wiednia. Myśliwce operujące nocą zestrzeliły 12 samolotów nieprzyjacielskich.

Bitwa na Wschodzie rozszerza się na południowy odcinek frontu wschodniego.

Agencja „Telepress” dowiadujemy się z dobrze poinformowanego źródła następujących szczegółów o sytuacji na wschodnim froncie:

Berlin, 8 lipca. Cechą charakterystyczną walk na wschodzie jest rozszerzenie się bitwy w kierunku południowym.

W rejonach Kowla, Łucka i Tarnopola dała się zauważyć poważna aktywność bolszewików. Akcje te znacznie przekroczyły normalny obszar lokalnych wypadków wywiadowych, głównie koło Kowla i na zachód od Łucka, gdzie ataki formacji piechoty sowieckiej były wspierane przez brygadę czołgów. Wszystkie ataki bolszewików były bezskuteczne. W kilku punktach wojska niemieckie podjęły energiczne przeciwdzierania.

Na środkowym odcinku wschodniego frontu akcje bojowe w ramach toczącej się dalej niesłychanie zażartej bitwy, koncentrowały się na dotychczasowych obszarach. Szczególnie zacięte walki rozegrały się pod Baranowiczami, w rejonie na południowy wschód od Wilna i na północny zachód od jeziora Narocz. Formacje niemieckie, broniące szerokiej polaci, prowadzących koło Baranowicz poprzez rozległe obszary ba-

ca. Tworzą one prawdziwą linję demarkacyjną, która dzieli nas w sposób naturalny od tych, co wyciągają rękę po nasz kraj, nasze dziedzictwo i naszą duszę. Niechaj inni łamią sobie nad tem głowę, gdzie ta linja demarkacyjna ma przebiegać: każda umowa i każdy traktat odnośnie takiej granicy jest tak czy owak tylko kawałkiem papieru. Nie słowa dokumentu decydują w takich razach. Stalin uniezależnił się i nie potrzebuje słuchać wskazówek z Londynu czy Waszyngtonu. Jego linje demarkacyjne mają stanowić sowieckie czołgi. Umowy, zawarte w Teheranie, leżą poza nami i nie interesują Stalina bynajmniej. Jak daleko na zachód przesunąłby swoje granice czerwony car, gdyby w najważniejszych częściach Europy powstało zamieszanie? Zyczenia i nadzieje odnośnie Anglii i Ameryki nie są tutaj na miejscu, o czem pocięło nas właśnie dotychczasowe doświadczenie. Rzeczywistością jest w tym wypadku walka przeciw bolszewikom!

Już dziś pada cień wojny światowej Nr. 3 na Londyn i Waszyngton. Jeszcze nie ukończono tej wojny i należy się spodziewać olbrzymich ofiar, a już bierze się pod uwagę trzecią wojnę światową, gdyż zdają sobie wszyscy coraz jaśniej sprawę z tego, jak straszne zmiany spowodowała czerwona przegrana, którą dla chwilowych wojskowo-politycznych korzyści rozpoczęto w Anglii i Ameryce. Trzeba będzie za to zapłacić bardzo sro-

Angielski autor John Middleton Murray napisał niedawno w czasopiśmie „The Fortnightly”: „Pozytywne dane dla wspólnego wystąpienia ludzkości celem uniknięcia trzeciej wojny światowej są tak małe, że wszystko za tem przemawia, iż w dziesięć lat po ukończeniu drugiej wojny światowej dożyjemy trzeciej wojny”.

Wiceprezydent Stanów Zjednoczonych Wallace oświadczył: „Jeżeli zachodnie demokracje i Rosja nie dojdą do zadawalającego porozumienia, wojna światowa Nr. 3 jest nieunikniona”.

Takie jest obecnie położenie. Należy się obawiać przodującego stanowiska Rosji Sowieckiej, za którą ostatecznie walczyli Anglo-Amerykanie i poświęcali swoją krew. Ale nie jedynie obawa o tę Europę przysparza Anglo-Sasom dreszczy strachu na myśl o dalszej politycznej przyszłości. Jest niemi raczej niejasne przecucie, coraz bardziej umacniające się, że bolszewizm wstrząsa coraz silniej podstawami imperium brytyjskiego i że objawy rozkładu występują coraz częściej. Zaczyna się ugruntowywać przekonanie, że eksperyment bolszewicki jest groźny dla życia. Wobec tego wszystkie zapewnienia gwarancyjne nie grają większej roli.

W najlepszym razie darowanoby Europa 10 lat spokoju. Po tym czasie walka rozpocząłaby się na nowo, w nowych warunkach i zapewne jeszcze okropniejszą bronią. A gdzież leżałaby pozycja wyjątkowa bolszewizmu na jego dalszej drodze na zachód w tej przyszłej wojnie? Odpowiedź trzeźwa i bez przesady musi brzmieć: U nas, w Polsce, która by się stała zachodnią granicą Sowietów.

Wobec tego, że nie można dopuścić do takiego położenia, trzeba w obecnych poważnych chwilach uzbroid swoje serca i zawierzyć jedynie swojemu rozsądkowi, zawierzyć trzeźwo tak, jak tego nigdy nie uczyniliśmy dotychczas. Na tej linii demarkacyjnej naszych serc załame się każda próba zaskoczenia przez fałszywe ideologie i tłumaczenia!

„Walec ogniowy“

Aljancki korespondent o walkach koło Carpiquet.

Genewa, 8 lipca. Prasa londyńska z 5 lipca podaje sprawozdanie naocznych świadków o walkach na froncie inwazyjnym. Specjalny korespondent dziennika „Times“ donosi, że ataki Kanadyjczyków koło Carpiquet poprzedził straszliwy „walec ogniowy“. Jednakże działa atjanckie nie zdołały złamać oporu niemieckiego, gdyż wszędzie Niemcy siedzą w głębokich jamach betonowych.

Samo miasto Carpiquet obrócili aljancki swemi strzałami w stosy gruzów; kiedy jednak Kanadyjczycy rozpoczęli atak, Niemcy stali już gotowi do walki. Bardzo gorące przyjęcie sprawili oni im ogniem karabinów maszynowych i moździerzy. Skoro tylko pojawił się czołg aljancki, zasypano go zaraz ogniem 88 mm. dział. On sam — korespondent — w krótkim czasie był świadkiem, jak trzy czołgi trafiono celnie strzałami. Właszcza czołgi na północnym skrzydle aljanatów przeżyły ciężkie czasy.

„Już szereg lat piszę sprawozdania z pola walk, lecz dotychczas nie widziałem tak straszliwej bitwy, ani tylu zabitych i rannych, jak koło Carpiquet“. W tych słowach wyraża sprawozdawca wojenny dziennika „Daily Sketch“ w Normandji, Matthew Holton, swoje wrażenia. Walki szalały w odległości nie więcej niż 800 m od jego punktu obserwacyjnego. Swoje sprawozdanie zatem przeżył w dosłownym tego słowa znaczeniu. Nawet bez użycia lornetki mógł on zaobserwować zupełnie dokładnie, jak oddziały szturmowe Kanadyjczyków i czołgi, fala za falą, „jak automaty“ rzucane były „na ścianę ogniową“. Wiązkami rozpryskiwały się między nimi pociski moździerzowe. Jeszcze teraz widzę tych Kanadyjczyków, z których niektórzy nagłe podnieśli ręce w górę i upadli; inni zaś padali cicho, lub też jeszcze raz się przewalali. Widzę to wszystko w chwili, gdy w straszliwym podnieceniu piszę te słowa. Zaden z tych Kanadyjczyków już nie biegł więcej. Ostatni, którzy błęgną, są to tragarze noszący.

Wypowiedzenie układów laterańskich?

Genewa, 8 lipca. Dziennik szwajcarski „Courrier de Geneve“ ogłasza następującą specjalną korespondencję z Rzymu:

Fakt, że nowy rząd włoski opublikował przed kilku dniami swój program, wskazuje, że Bonomi jako następcę Badoglio i przywódca komunistów włoskich Togliatti uważają widocznie swoją pozycję za dostatecznie silną, aby wystąpić wobec opinii publicznej ze swymi tezami politycznymi. W kołach dobrze poinformowanych mówią, że program ten zawiera również kilka punktów, odnoszących się do Watykanu. Punktów tych jednak dotychczas nie podano do wiadomości. Fakt, że t. zw. układy laterańskie, na mocy których Miasto Watykańskie zostało włączone do rządu niezależnych państw państwowych, uznanych przez wszystkie kraje, zawarto pod reżimem faszystowskim, jest powodem krytycznej oceny tych układów przez koła lewicowo-radikalne.

Pod wpływem Sowietów, elementy polityczne działające na okupowanych przez aljanatów częściach Włoch posiadają bardzo wiele sympatyj dla idei laizacji. Wypowiadają one pod adresem papieża podejrzenie, że ojciec święty jest „przyjacielem faszystów“. W tych warunkach, jak pisze „Courrier de Geneve“, zachodzi pytanie, czy nie przyjdzie do wypowiedzenia układów laterańskich.

W kilku wierszach.

Jak donosi agencja Reutersa, w Buenos Aires podano oficjalnie do wiadomości, że argentyński minister spraw wewnętrznych, generał Perlinger, ustąpił.

Aljanckie samoloty ponownie przeleciały we czwartek po południu na wielkiej wysokości ponad terytorium Szwajcarii. Naruszone granice w południowych kantonach, a to na granicy z Niemcami i na północnej granicy Szwajcarii. Alarm przeciwlotniczy zarządzono między innymi także i w Zurychu.

„Stadium Kiereńszczyzny obecnej wojny“.

Genowa, 8 lipca. W krajach okupowanych przez wojska aljanckie osłabnięto „stadium kiereńszczyzny obecnej wojny“ — tak pisze dziennik angielski „New Leader“.

Dziennik przypomina okres wiosny roku 1917 w Rosji, kiedy reżim carski zastąpił rzekomo demokratyczny rząd „frontu ludowego“ pod przewodnictwem Kiereńskiego. Już w jesieni 1917 roku rewolucja polityczna zmieniła rząd Kiereńskiego z powierzonego.

Dzisiaj we francuskiej północnej Afryce, we Włoszech, Grecji i w Jugosławii tworzy się również rzekome rządy demokratyczne. Logika wypadków prowadzi od nich bezpośrednio do rewolucji. W centralnych władzach w Algierze oprócz elementów socjalistycznych są reprezentowani także komuniści. Jeżeli tok wypadków zechce, aby w danych okolicznościach wojska niemieckie pewnego dnia ewakuowały Francję, wówczas nie da się uniknąć gwałtownego skoku politycznego w lewo.

W pierwszym rzędzie ujawniłyby się wówczas granice sił de Gaulle, ponieważ komuniści francuscy nigdy nie pogodzą się z tem, że aljancki lub de Gaulle zalecają im ponowne wprowadzenie systemu kapitalistycznego. Wprost przeciwnie, przy współpracy bolszewików moskiewskich ujęliby sami władzę w swe ręce.

Jeszcze wyraźniej, jak stwierdza czasopismo, zagadnienia te występują w okupowanych przez aljanatów częściach Włoch. W międzyczasie utworzył się tam t. zw. rząd demokratyczny, jednak szerokie masy Włochów nie akceptują tego rządu, jako trwałej instytucji. Przyjdzie dzień, w którym Kiereńskiego Włoch, moszącego dziś nazwę Bonomi, zluzuje jakiś Lenin Włoch.

Królowie Grecji i Jugosławii i kilku z pośród starszych mężów stanu może się jeszcze będą trzymać przez jakiś czas kurczowo rogu starego stołu rządowego, jednak zbliża się coraz bardziej chwila, kiedy bolszewizm przewróci cały stół nogami do góry.

Spacery po Krakowie.

Oaza wśród murów.

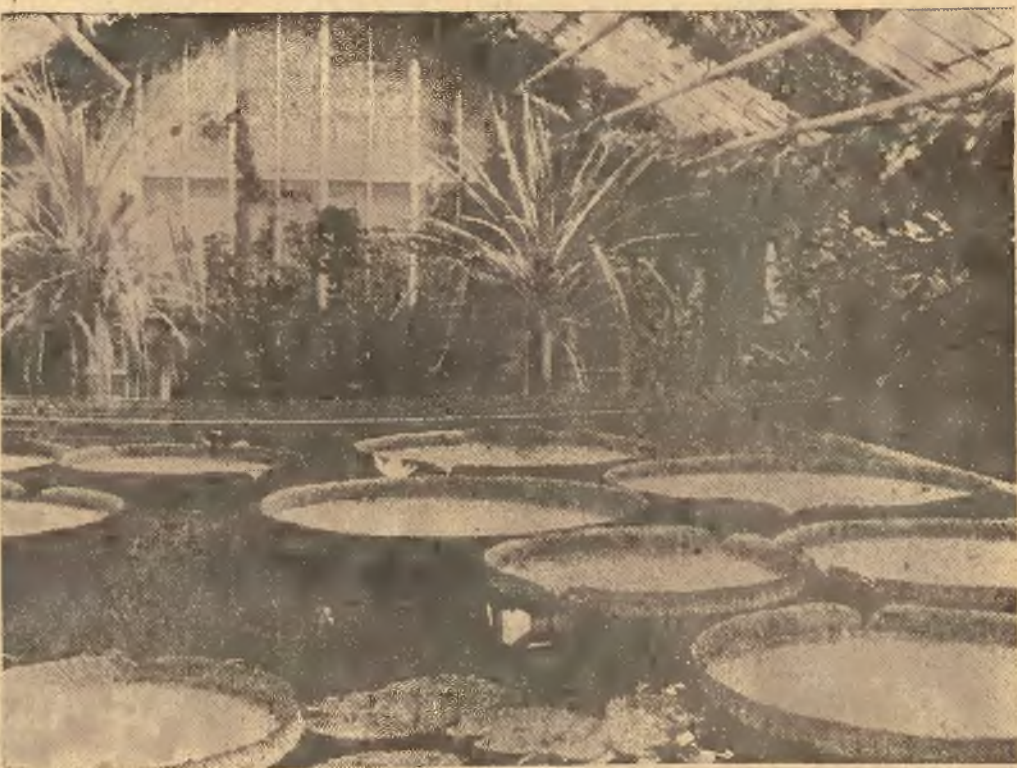
Kraków, 8 lipca. Spiąca jakby i cicha jest ulica Kopernika — ulica klinik i szpitali w Krakowie... Spokojnie snują się po niej przyodziane

w habity postaci Siostr Miłosierdzia i pielęgniarek szpitalnych — czasem tylko przemaknie jezdnią jakieś auto, czy karetka pogotowia, albo zaturkocze na nierównościach bruku wóz cniopski, wiozący do szpitala chorego z jakiejś podmiejskiej wsi lub osiedla.

Gdy po kilkuset krokach minimy kompleks budynków szpitalnych — napotkamy szeroką, gościnnie otwartą żelazną bramę, za którą wznosi się gmach niepodobny zgoła do innych, stojących na tej ulicy. To

siedziba krakowskiego Obserwatorium Astronomicznego,

wzniesionego staraniem J. Sniadeckiego, którego budowę ukończono w roku 1791. Gmach ten stoi u wejścia do Ogrodu Botanicznego, będącego celem naszego spaceru. Założony w roku 1783, stanowił on placówkę dla badań i pracy Uniwersytetu Jagiellońskiego w tej dziedzinie. Dzisiaj jest dostępny dla wszystkich...

Victoria Regia i Victoria Cruziana w pawilonie cieplarnianym dla roślin wodnych.

„Królowa Nocy“ (Cereus grandiflorus) jedna z osobliwości krakowskiego Ogrodu Botanicznego.

Ogromna sieć alei i ścieżek prowadzi nas w ten czarowny świat — świat przyrody. Zachwycone oczu zwiedzającego z trudnością ogarniają przepiękną symonję barw — od soczystej intensywnej zieleni krzewów śródziemnomorskich, po przez purpurę róż — aż do wspaniałej białosci lilii. Nie tylko pod gołym niebem mieszczą się te wszystkie cuda; w kilku pawilonach cieplarnianych porywają nasz wzrok płomiennie orchidee, czy storczyki — cała flora podzwrotnikowa, tak bogata jeśli chodzi o piękno barw, zapachu, kształtów — ma tam swoich reprezentantów.

A kiedy odurzeni najpiękniejszą wońmi — przechodzimy do innego pawilonu — napotkamy palmy — palmy różnego kształtu i wielkości, z różnymi częściami świata. Rzadko spotykane zamorskie krzewy dopełniają sily i piękna wrażeń, odnoszonych przez zwiedzającego. Kto ma choćby w niewielkim stopniu „nerw“ czy „żyłkę podróżniczą“ — wychodzi stamtąd z blizczącymi oczyma i z myślą błądzącą wśród dalekich, a tak bogatych w te „cuda“ krain równinowych i podzwrotnikowych...

Nie tylko jednak egzotyczne krainy mają w Krakowskim Ogrodzie Botanicznym przedstawicieli swej flory. Gdy wyjdziemy z pawilonów cieplarni — rozciąga się przed nami cały obszar ogrodu, zajmującego dużą stosunkowo powierzchnię. Strefa umiarkowana, roślinność górska i wreszcie flora rodzima, nasza — są tutaj licznie reprezentowane. Drzewa, krzewy rozmaitego kształtu i rodzaju, rośliny ozdobne czy też użytkowe — rosną i rozwijają się pod naszym, tak rzadko niestety, błękitnym niebem.

Wielki staw, leżący w środkowej części ogrodu pełen jest roślinności wodnej,

które egzotyczne odmiany mieszczą się znów w basenach cieplarnianych.

Prawdziwymi rzadkościami są niektóre okazy flory, znajdujące się w krakowskim Ogrodzie Botanicznym. Należą do nich w pierwszym rzędzie: wspaniały kaktus „Królowa nocy“, którego przepiękny kwiat kwitnie raz do roku, lecz niestety tylko przez jedną noc; palma „Livistona Chimensis“, której okaz liczy sobie około stu lat, i wreszcie, jeśli chodzi o roślinność wodną — „Victoria Regia“ i „Victoria cruziana“, która również raz do roku tylko zakwita ślicznym białym kwiatem.

Trudno opisać wszystkie osobliwości tego czarodziejskiego ogrodu, trzeba pójść i koniecznie samemu je oglądać...

— mit —

I co dalej?

W sobotę na wszystkich liniach kolejowych pędził pociąg. Także w wieczornym pociągu Tarnów — Spręż było ciasno, zwłaszcza bliżej wejścia: robotnicy, junacy, handlarze i mieszczuchy jadący w niedzielę do krewnych na wieś, wszystko to pchało się, starając zająć siedzące miejsce, a przynajmniej stanąć wygodnie.

Dla Hani był to widok codzienny: od dwóch lat dojeżdżała przecież w każdy dzień roboczy z domu do Tarnowa, gdzie pracowała w sklepie. Więc i w ten wieczór, rezygnując z bojki o miejsce, wsiadła się „fachowo“ w kąt wagonu koło okna i skracała sobie czas rozmyślaniami, co będzie na kolejkę. Tymczasem zwolna ludzie rozlokowali bagaże na półkach i pod ławkami i zapanował względny spokój.

Jednak na chwilę przed czasem odejścia zjechał na dworzec opóźniony nieco pociąg krakowski, z którego wysypała się nowa falanga pasażerów biegnących przez tunel na drugi peron; część weszła jeszcze do przedziałów, a co młodsi lokowali się na stopniach i prześcianach. Wreszcie kierownik ruchu machnął czerwioną tarczą, zwaną popularnie „patelnią“, lokomotywa gwizdnęła i koła pociągu zaczęły się obracać.

Nagle drzewiczki przedziału szarpnięto i ukazał się w nich zadyszany junak, widać korzystając z chwilowej apatii straży kolejowej, gonit pociąg po stronie nieprzepisowej. W zapadającym zmroku Hania spostrzegła smukłą postać i energicznie odcyła pod daszkiem czapki. Przyjrzywszy mu się dokładniej zobaczyła, że nie jest to zwykły junak-szeregowiec, lecz przodownik, bo nad trójkątym znakiem „Baudienstu“ naszyta była kreska.

Tymczasem przedmiot obserwacji po uprzednim szczelnym zamknięciu drzwi wychylił się przez okno i rozmawiał z mniej szczęśliwymi kolegami ze stopni i z dachu; mimo protestu pasa-

żerów, ulokował następnie kunsztownie kilka tłumoków i skrzynek swych przyjaciół na półkach i dopiero wtedy stanął spokojnie. Przez ten czas pociąg rozwinął pełną szybkość i minął ostatnie domy Tarnowa. Wieczór był cichy i ciepły, toteż wkrótce zgóry rozległy się dźwięki harmonijki i głosy chłopów śpiewających piosenki. „Te junaki to zawdy mają humor, a nom tyż sie przyjemnij jedzie“ — stwierdziła głośno jakaś babina.

Pociąg stanął raz i drugi, ludzie trochę powyśiadali i zrobiło się odrobinie luźniej. Chór z dachu wyczerpał widocznie swój repertuar, opiewający niemiernie Marjannę i przygody w aleji parkowej, bo umilkł.

W oknie zjawiła się sylwetka postać w furaczerce: „Jurek, pożycz nam zapalnik, zapalniczka się popsuła“.

Hanię dzisiaj coś rozmarzyło i nie rozumiała, co z nią się dzieje. Była wiosna, a obok niej stał młody człowiek. I cóż z tego? Otóż ów przodownik dziwnie podobny był do narzeczonego Hani, który poszedł daleko i zaginął; nawet imię było takie samo. Ale to nie był ten sam człowiek, co do tego Hania nie miała żadnej wątpliwości: była podobna postaci, sposób trzymania głowy i rysunek ust. I nagle uczuła nieprzewidywaną chęć pomówienia z tym chłopcem.

Zacząć rozmowę w pociągu można całkiem łatwo i prowadzić dalej nie jest żadną sztuką, zwłaszcza kiedy i on spostrzegł, zaciągając się papierosem, że złoście łoczki okalały widoczną twarzyczkę Hani. Mówił o tem i o wem, skąd kto jedzie, jakie są warunki pracy i wiele innych słów, które mogą znaczyć wiele i nic, żarty i przekomarzania; flirt jednym słowem. Całkiem miła dziewczyna — stwierdził Jurek i spytał ją o imię.

— Bardzo ładne — rzekł i rzucił w górę szczątkom swej drużyny rozkaz odpiewania natychmiast piosenki o Hani Wierni poddani, mimo, że jechali na urlop, posłuchali wezwania i przez otwarte okna wpłynęła tęskna melodia ludowa

o Hani, która podała obie rączki ukochanemu i pojechała z nim w dal.

Stali obok siebie, słuchając pieśni. Hania czuła jego ramię obok swojego, melodia wytwarzała nastrój; dziewczyna przymknęszy oczy zapomniała o czasie i wydało jej się, że to jest naprawdę jej Jurek, że nie przebywa on gdzieś wśród obcych krajów, ale znajduje się tuż obok niej.

W tem ocknęła się z marzeń: znając wzgórza przesuwały się przed oknami, maszynista hamował. Może był to Tuchów czy Głomnik, a może inna jeszcze mała stacyjka, to obojętne; ważnem jest, że znajdował się tu dom Hani i musiała wysiadać. Na moment przed zatrzymaniem się pociąg stanął na palcach i w podzięciu za chwilę złydy pocałowała junaka w same usta, usta stawaowe a dobre i pachnące leciutko tytoniem, jak usta dalekiego Jurka. Następnie wyskoczyła na peron.

— No i co dalej? — spyta niejeden czytelnik. Czy Hania przestała spodziewać się powrotu swego Jurka i spytała chłopca z kolei o adres albo nazwaczyła mu spotkanie w Tarnowie? Byłoby to zakończenie w stylu „happy end“.

Nie, powiedziała mu tylko: żegnaj — i odeszła wśród ciemności.

— Ach, więc nie zobaczy się z nim już nigdy więcej! — wykrzyknął ktoś zniecierpliwiony.

Trudno twierdzić coś kategorycznie w tym wypadku, Szanowna Czytelniczko. Hania jeździ codzień do Tarnowa, a junacy mają od czasu do czasu przecież urlopy i jadą wtedy do domu; zachodzi więc możliwość, że się kiedyś znowu spotkają.

Z kominia lokomotywy posypał się obłok złotych iskier gasnących szybko i pociąg odjechał. Została szara rzeczywistość: błoto na drodze, dżurawy mostek, przez który trzeba ostrożnie przejść i rodzice w domu... wieczór, jak każdy inny.

M. K.

KRONIKA

LIPIEC
8
Sobota

Dzisiaj: Elżbiety
Jutro: Weroniki

Dzisiaj obowiązują zaclomnienie od g. 21.40 do 4.00

NABOŻENSTWO DLA GŁUCHONIEMYCH. W niedzielę, 9 bm. odbędzie się dla głuchoniemych z Krakowa i okolicy Msza święta w kościele OO. Franciszkanów, w Kaplicy Mękl. Pańskiej o godz. 9-tej rano. Spowiedź zaś głuchoniemych odbędzie się w zakrystji tegoż kościoła dzisiaj, w sobotę, o godz. 6—8 popołudniu i rano przed Mszą św.

(lp) **WARSZTAT SZKOLENIOWY DLA RZEMIOSŁA SAMOCHODOWEGO.** Na skutek licznych zapytań informujemy, że warsztat szkoleniowy dla rzemiosła samochodowego istnieje w Krakowie przy Muzeum Przemysłowem, ul. Smoleńsk 9. Przeprowadzone są tutaj 70-godzinne kursy, na które mogą się zgłaszać terminatory z 3-go roku nauki. Zgłoszenia należy składać pod adresem Powiatowej Grupy Rzemiosła, Kraków, ul. Sławkowska 13/5.

(lp) **OMAL NIE TRAGICZNY KONIEC ZABAWY.** Niedawno temu, w jednej z wsi okręgu lubelskiego miało miejsce wydarzenie, które dzięki tylko pomyślnemu zbiegowi okoliczności, zakończyło się bez żadnej ofiary. Grupa dzieci bawiła się „w wieszanego“. Do gałęzi drzewa uwiazano sznur zakończony pętlą. Szło o to, aby w pętlę włożyć głowę i udawać wisielca. Zakład miał wygrać ten, który najdłużej potrafił wisieć na sznurze. Pierwsze miejsce wziął jeden z chłopców, zdecydowanie pobijając poprzednie rekordy czasu, lecz tylko wskutek przypadku. W pewnym momencie, pęta sznura zaczęła się koło szyi chłopca. Mimo rozpaczliwych usiłowań, nie udało mu się uwolnić z coraz bardziej zaciskającego sznura. Zabawa zakończyła się przerażeniem bawiących się dzieci. Widząc strasznie zmieniający się wyraz twarzy siniejącego wisielca, dzieci rozbiegły się z krzykiem. Dzięki przypadkowemu nadejściu i przytomności umysłu jednego z rolników, który w porę i z poświęceniem odciął chłopca od gałęzi, udało się go uratować od niechybnej śmierci.

Obwieszczenia urzędowe

Sąd Grodzki w Skawinie. Dnia 12 czerwca 1944. Sygn. A 148/44.

WEZWANIE NIEZNYCH DZIEDZICÓW.

Helena Umńska, zam. w Radziszowie, zmarła dnia 18 maja 1944, nie pozostawiając ostatniego rozporządzenia. Sądowi nie wiadomo, czy pozostali dziedzice po zmarłej. Ustanawia się zatem p. Franciszka Jaskułkę w Radziszowie kuratorem spadku.

Obwieszczenia różna

Izba Zdrowia w Generalnym Gubernatorstwie zawiadamia, że wydawanie kart spirytusowych i mydlanych dla członków Izby Zdrowia, zamieszkałych w Krakowie, odbędzie się w następujących dniach: dla lekarzy, lekarzy dentystrów, techników i laborantów dentystrycznych...

Sprzedaż

Wózek sportowy, tragarz, sprzedaje tania: Kraków, Leliewela 14, m. 2. 1295. Zogarmistrz jubiler poleca C. Chwiłkowskiego, Kraków, Florjańska 3. 132. Planino wysokiej klasy, pełnopancerne, piękne w tonie, okazuje się sprzedam. Kraków, św. Wawrzyńca 3, m. 19. 1296.

Wózek sportowy, kompletne, 12-osobowe i 8-osobowe w pięknej kasecie, okazuje się sprzedam. Kraków, Stradom 25, m. 9, oficyna. 845. Fortepian, krótki, krzyżowo-pancerny, angielska mechanika, nowoczesny, sprzedaje: Kraków, Dąbrowski 3, m. 6. 953.

Srebro stołowe, kompletne, 12-osobowe i 8-osobowe w pięknej kasecie, okazuje się sprzedam. Kraków, Stradom 25, m. 9, oficyna. 845. Fortepian, krótki, krzyżowo-pancerny, angielska mechanika, nowoczesny, sprzedaje: Kraków, Dąbrowski 3, m. 6. 953.

Tapczan pojedynczy i podwójny, maszynę Singera sprzedam. Kraków, Kopernika 8, skład mebli. 465. Półki i platon, w dobrym stanie, do sprzedania. Wiadomość: Kraków, ul. Wrocławska 45. 928.

Agneszka z Jaśniaków SOBKIEWICZOWA. Dnia 12 lipca, w pierwszą bożeną rocznicę tragicznej śmierci Najukochańszemu Mężu i Ojcu s. p. Kazimierz KURKOWSKIEGO zostanie odprawione Nabożeństwo żałobne w kościele paraf. w Zabnie, o godz. 7 rano, o czym zawiadamia Zona z Synkami. PODZIĘKOWANIE. Wszystkim, którzy okazali nam współczucie i oddali ostatnią usługę naszymu Najukochańszemu Synowi s. o. EDWARDOWI DEJI zmarłemu dn. 17. bm. w Czyżynach...

DR. A. WANDER

ROŚLINNY ŚRODEK PRZECZYŚCZAJĄCY BEZ SZKODLIWYCH DZIAŁAŃ UBOCZNYCH

ALTRA

NIE POWODUJE ZABURZENI ANI PRZYWCZYKAJENIA NR. REJ. 1873 CENA 20 DRAZ. ZŁ. 240

S. A. KRAKÓW

Zgłaszając się ochotniczo do pracy w Rzeszy Niemieckiej — masz prawo wyboru miejsca pracy.

Zgłoszenia: Biuro Informacyjne dla pracowników fizycznych i umysłowych Krakau, Burgstr. (Grodzka) L. 60

UWAGA! Milionicy i Sympatycy zespołu koncert-jazzowego PILESKI TADEUSZ (harmonista-wirtuoz) RELIM FRED (pianista-skrzypek) SYSKA KAZIMIERZ (trifrain jazz) występują obecnie w każdej niedzielę od godz. 12 do 17 w RESTAURACJI „POD ŁOSOSIEM” KRAKÓW, UL. ŚW. WAWRZYŃCA 24 (róg ul. Dajwór) vis a vis Elektr. M.

Starożytność Dywany, kilimy, antyki, porcelana — kupno, sprzedaż, ocena fachowa. KRAKÓW, BRACKA 3. Tel. 155-01.

Zarząd Kawiarni „LIDO” Kraków, Miodowa 8 zawiadamia PT. Klientelę że z dniem 10. VII. do dn. 15. VII. b. r. lokal będzie zamknięty na okres remontu.

KSIAŻKI kupuje — płaci najlepsze ceny Antykwariat S. ADAM Kraków, Szpitalna 16.

UWAGA! UWAGA! Nowa filia firmy „TEMPO” chemicznej pralni, farbiarni i zakładu odświeżania kapeluszy Kraków, Florjańska 13 w podwórku.

Francz domieszka do kawy

Wolne posady

Poszukuję natychmiast na dobrych warunkach ekspedienta, pierwszeństwo mają po ukończeniu Szkoły Handlowej. Zgłoszenia: Piotr Strugała, Kraków, ul. Krakowska 6. Potrzebna osoba do pomocy w domu do dwóch osób i dziecka, dobrze getująca, czysta, solidna i uczciwa, za dobrem wynagrodzeniem. Zgl.: Biuro Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf Hitler-Platz 46, „982”.

Trupa artystów szuka młodego, inteligentnego Polaka, na towarzyszącego w podróży i go sumiennemu wpracowaniu się jako współpracownika. Znajomość języka niemieckiego pożądana. W Gen. Gubernatorstwie narazie na kilka miesięcy. Zezwolenie pracy będzie uregulowane. Zgl. osobiste codziennie do 15-go w KdF Künstlerheim Krakau, Matejkoplatz 2, od godz. 13—15, lub listownie na ten sam adres. 1361

Posad poszukują

Obeznany z przeróbki papieru, prowadzeniem magazynu, znajomością niemieckiego, szuka odpowiedniej pracy. Chętnie prowincja. Zgl.: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 1487”.

Sprzedż nieruchomości

Dom 8 ubik. 2 morgi ogrodu owoc.-warz. miesz. wolne Ojców. Dom 3 ubik. Osiedle. Sprzedaż Kraków, Sienna 5/7 i P. Dtel. 165-87. 1908

Parcelę 208 sążni, Łagiewniki, blisko tramwaju, bieżąco tania. Parcela pięćna, sucha Borek 250 sążni. Parcela 600 sążni Opakowice i inne sprzedaż Żrzywacz, Kraków-Podgórze, Kalwaryjska 27, m. 11. 1740

Kupno

Zegarmistrz-jubiler kupuje C. Chwiłkowski, Kraków, Florjańska 3. 131 Kupię wyprawkę niemowlęcą. Zgłoszenia: Kraków, Kopernika 8, m. 4. 1426

Zagięta suczka 2. VII. 1944, wabi się „Bobi”, nierasowa, żółto-biała, sierść długa. Obroza czarna. Odprowadzi za wynagrodzeniem. Borek Fałeki — Polska Szkoła (KdF, Stalag 369). Krawcowa szyje kostiumy, płaszcze, suknie, poszukuje szyciela w domu prywatnym. Zgl.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 1853”.

10000 Spółdzielni w Generalnym Gubernatorstwie stoi w służbie zabezpieczenia żywienia ludności

Creditanstalt A. G. Instytucja siostrzana Creditanstalt-Bankverein Wien i Deutsche Bank Berlin SIEDZIBA GŁÓWNA KRAKÓW Adolf-Hitler-Platz 31 Filja LEMBERG Halitsch-Platz 7

Szybkie i staranne załatwianie wszelkich spraw bankowych. WATROBY ZIOBA WOLKIEGO

„HERMES” PRZEDSIĘBIORSTWO Przewozowo-Spedycyjne Sp. z o.o. Kraków, Stolarska 9/13. Telefon 226-01. Załatwianie wszelkich czynności wchodzących w zakres spedycji.

Komunalna Kasa Oszczędności pow. Krakowskiego ulica Piłarska 1. Oddziały: Bochnia — Krynica — Myślenice — Wieliczka. Porady w sprawach finansowych i obrotu kapitałowego i pieniężnego.

DARMOL NAJLEPIEJ PRZECZYŚCZA